

Briselē, 2018. gada 26. februārī
(OR. en)

6125/18

CFSP/PESC 137
DEVGEN 15
CLIMA 25
COPS 41
ENV 75
ONU 8
RELEX 113

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Iepriekš. dok. Nr.: 6094/18

Temats: Padomes secinājumi par klimata diplomātiju
- Padomes secinājumi (2018. gada 26. februāris)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par klimata diplomātiju, kurus Padome pieņēma 3598. sanāksmē, kas notika 2018. gada 26. februārī.

PADOMES SECINĀJUMI PAR KLIMATA DIPLOMĀTIJU

Padome:

Iestāties par daudzpusīgumu/Steidzamības kārtā ātri jāīsteno Parīzes nolīgums

1. atbilstīgi ES globālajai stratēģijai UZSVER, cik ļoti svarīga ir kopīga uz noteikumiem balstīta pasaules kārtība, kuras galvenais princips ir daudzpusīgums un kuras kodols ir Apvienoto Nāciju Organizācija, un ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka ES turpinās uzņemties vadošo lomu rīcības klimata politikas jomā īstenošanā globālā mērogā, lai tādējādi pilnībā īstenotu Parīzes nolīgumu un realizētu Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, kurā centrāla nozīme ir ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM);
2. AR LIELĀM BAŽĀM ATZĪMĒ nesenajos ziņojumos ietvertos pārliecinošos zinātniskos pierādījumus, kuri norāda uz klimata pārmaiņu paātrināšanos un to, ka strauji sarūk laika sprādis, kas atvēlēts, lai globālās vidējās temperatūras pieaugumu kolektīvi noturētu krietni zem 2 °C atzīmes un tiektos temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni; UZSVER līdz šim nepieredzēto steidzamību pastiprināt globāla mēroga centienus apturēt un pavērst pretējā virzienā klimata pārmaiņas; GAIDA nākamo Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) īpašo ziņojumu par to, kādu ietekmi rada globāla temperatūras paaugstināšanās par 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un ar to saistītās globālās siltumnīcefekta gāzu emisiju trajektorijas; AR BAŽĀM NORĀDA uz Arktikas Padomes nesenajiem konstatējumiem, ka Arktika sasilst vairāk nekā divreiz ātrāk nekā pasaule vidēji, kas izraisa nopietnas sekas visā pasaulē; ATZĪST 2017. gada decembrī notikušajā "Vienas planētas samitā" pausto aicinājumu īstenot ātrāku rīcību klimata politikas jomā;
3. ATZĪST, ka Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Pušu konferences 23. sesijā (COP 23) tika arī konstatētas arvien lielākas bažas par to, vai esošās globālās saistības ir piemērotas, lai mainītu notikumu gaitu; JOPROJĀM ir apņēmības pilna īstenot mūsu saistības, kas vajadzīgas, lai nodrošinātu Parīzes nolīguma pilnīgu darbību, pamatojoties uz vispārēju režīmu ar tādiem noteikumiem, kas COP 24 ir piemērojami visiem;

Pievērsties saiknei starp klimata pārmaiņām un drošību

4. ATZĪST, ka klimata pārmaiņām ir tiešas un netiešas sekas attiecībā uz starptautisko drošību un stabilitāti; tās galvenokārt ietekmē tos, kuri atrodas visnestabilākajās un neaizsargātākajās situācijās, tās veicina iztikas līdzekļu zaudēšanu, pastiprina spiedienu uz vidi un palielina katastrofu risku, liek cilvēkiem pamest mājas un pastiprina sociālu un politisku nemieru draudus;
5. AR BAŽĀM ATZĪMĒ pasaules ūdens resursu un ekosistēmu pasliktināšanos, kā arī pieaugošo apdraudējumu, ko rada ūdens trūkums, ar ūdeni saistīti riski un ekstrēmi notikumi; ATZĪST, ka ir nepieciešami visaptverošāki un saskaņotāki starptautiskie centieni, lai – saskaņā ar Padomes 2013. gada secinājumiem par ES diplomātiskajām attiecībām ūdens resursu jomā un tādām iniciatīvām kā, piemēram, 2016. gada Budapeštas samits par ūdens jautājumiem – pievērstos tiem klimata pārmaiņu aspektiem, kuri saistīti ar ūdeni, un GAIDA Pasaules ūdens padomes 8. sanāksmi, kas notiks 2018. gada 18.–23. martā Brazīlijā; UZSVER, ka būtiska nozīme ir dalībvalstu un partnervalstu starpā īstenotai pārrobežu sadarbībai vides jautājumos, jo īpaši saistībā ar pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējumiem, atbilstīgi attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem un konvencijām, jo īpaši ANO/EEK Espo, Orhūsas un Ūdens konvencijai;
6. ATKĀRTOTI APSTIPRINA – tā kā klimata pārmaiņas ir viens no faktoriem, kas palielina draudus, reaģēšanas pasākumos attīstības jomā ir labāk jāņem vērā ar konfliktiem saistītie riski, gluži tāpat kā drošības pieejās ir labāk jāņem vērā klimata aspekts, jo īpaši attiecībā uz valstīm, kuras ir sevišķi neaizsargātas pret klimata pārmaiņu radīto ietekmi un kuras jau tagad saskaras ar dabas, sabiedrības vai politiska rakstura avotu radīto spiedienu; APŅEMAS turpināt integrēt starp klimata pārmaiņām un drošību pastāvošo saikni politikas dialogā, konfliktu novēršanā, attīstības jomas un humanitārajā rīcībā un katastrofu riska stratēģijās; šajā sakarā ES ATBALSTA darba turpināšanu G7 ietvaros, tostarp paraugprakses apmaiņu G7 darba grupā klimata un nestabilitātes jautājumos, un ANO sistēmā, un mudina jo īpaši ANO DP pastiprināti pievērst uzmanību klimata un drošības saiknei, iesakot šo jautājumu atkārtoti iekļaut apspriedēs par ANO DP rezolūcijām un paziņojumiem un izskatot iespējas, tostarp institucionāli, nostiprināt klimata riska novērtējumu un pārvaldību ANO sistēmā;

7. ATKĀRTOTI APSTIPRINA, ka dažādās politikas jomās ir jāturpina iekļaut efektīvus pasākumus, ar ko reaģē uz klimata drošības riskiem, – sākot ar rīcību klimata politikas jomā un noturības veidošanu, no vienas puses, un beidzot ar preventīvo diplomātiju un uzlabotu riska novērtējumu, no otras puses, lai izveidotu ciešāku saikni starp agrīno brīdināšanu un agrīnu rīcību; ATZĪST, ka ir jāveicina ūdens un zemes resursu ilgtspējīga apsaimniekošana, kā arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīga izmantošana, lai varētu saglabāt ekosistēmas pakalpojumus; UZSVER, ka ir svarīgi klimata un drošības analīzi pārvērst iespējamā rīcībā – viens šāds piemērs ir 2017. gada Hāgas deklarācija Planētas drošības konferences sērijas ietvaros;
8. AR NEPACIETĪBU GAIDA augsta līmeņa pasākumu par klimata un drošības jautājumiem, kas pēc AP/PV Mogerīni (*Mogherini*) ierosmes jūnijā tiks rīkots Briselē ar mērķi uzsvērt to, ka aizvien svarīgāk ir pievērsties jautājumam par klimata pārmaiņu destabilizējošo ietekmi un radītajiem riskiem, un atkārtoti apstiprināt ES un tās partneru apņemšanos šajā sakarā īstenot ātru un vērienīgu rīcību;

Īstenot ES apņemšanos rīkojoties – visos līmeņos

9. UZSVER, ka nacionāli noteiktie devumi (NND), kas ir plašāku valsts attīstības plānu stūrakmens, ir viens no svarīgākajiem virzītājspēkiem, ar ko vērienīgu rīcību klimata politikas jomā integrē valsts politikas veidošanā, un ka NND ir jātransformē īstenojamā valsts politikā un pasākumos atbilstīgi Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem; UZSVER, ka ir jāpievēršas ievērojamajai atšķirībai starp pašreizējo NND kopējo ietekmi globālo ikgadējo siltumnīcefekta gāzu emisiju izteiksmē un kopējām emisiju trajektorijām, kuras atbilst mērķim, proti, globālās vidējās temperatūras pieaugumu noturēt krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiekties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni;
10. UZSVER, ka ES ir savlaicīgi pieņēmusi tiesību aktus, kuri vajadzīgi, lai īstenotu tās NND kā daļu no vērienīgas Enerģētikas savienības ar tālredzīgu klimata pārmaiņu politiku; APSTIPRINA ES apņemšanos efektīvas politikas īstenošanas paātrināšanā sadarboties un apmainīties ar pieredzi un gūtajām atziņām ar tās partneriem, tostarp, izmantojot tādas iniciatīvas kā, piemēram, NND partnerība, un vienlaikus uzsver ES apņēmību izpildīt saistības, ko tā klimata pārmaiņu jomā uzņēmusies attiecībā uz laikposmu pirms 2020. gada;

11. ATZĪST, ka būtiska nozīme ir efektīvām un lietderīgām pielāgošanās darbībām, stratēģijām un plāniem, tostarp uz ekosistēmām balstītu risinājumu izmantošanai ar mērķi Parīzes nolīguma kontekstā uzlabot pielāgošanās spējas, stiprināt noturību un mazināt neaizsargātību pret klimata pārmaiņām; šajā sakarā ATGĀDINA par centieniem, ko ES un tās dalībvalstis jau īsteno, lai pastiprinātu noturību un palielinātu pielāgošanās spējas; ES IR GATAVA turpināt sadarbību ar visiem partneriem, tostarp visneaizsargātākajām valstīm, jo īpaši vismazāk attīstītajām valstīm un mazo salu jaunattīstības valstīm (*SIDS*), lai paātrinātu progresu visos līmeņos; tāpat ATGĀDINA par būtisko saikni starp klimatu un okeāniem, kā atspoguļots kopīgajā paziņojumā "Starptautiskā okeānu pārvaldība – okeānu nākotnes veidošanas darbākārtība";
12. ES turpinās atbalstīt, veicināt un aizstāvēt cilvēktiesības arī saistībā ar klimata pārmaiņām un klimata diplomātiju; UZSVER – lai panāktu ilgtspējīgu attīstību, tostarp pielāgošanos klimata pārmaiņām, ļoti nozīmīga ir dzimumu līdztiesība, sieviešu iespēju veicināšana un sieviešu pilnīga un vienlīdzīga dalība, kā arī tas, ka sievietes uzņemas vadošo lomu; UZSVER arī lomu, kāda ir jāuzņemas vietējām kopienām daudzu tādu problēmu novēršanā, kuras saistītas ar klimata pārmaiņām;
13. uzsver, ka ES un tās dalībvalstis nodrošina būtisku spēju veidošanu un tehnoloģiju nodošanu; UZSVER, ka ES un tās dalībvalstis ir lielākās publiskā finansējuma nodrošinātājas klimata pārmaiņu jomā, un UZSVER, ka nākotnē ieguldītāju lokam jābūt plašākam, kā arī jāpanāk vērēnīgs progress saistībā ar Parīzes nolīguma pārveidojošo mērķi – finanšu plūsmas pieskaņot izvirzītajam kursam uz tādu attīstību, kas ir droša un ilgtspējīga, ar zemām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīga; ATKĀRTOTI APSTIPRINA savu apņemšanos turpināt paplašināt starptautiskā finansējuma mobilizāciju klimata pārmaiņu jomā – kā savu ieguldījumu kopīgā attīstīto valstu mērķa sasniegšanā, proti, līdz 2020. gadam un pēc tam līdz pat 2025. gadam kopīgi mobilizēt 100 miljardus ASV dolāru gadā klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās pasākumiem, izmantojot dažādus avotus, instrumentus un kanālus, lai palīdzētu jaunattīstības valstīm īstenot to plānus klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā; ATZĪST 2017. gada decembrī notikušajā "Vienas planētas samitā" pausto aicinājumu paplašināt publisko, kā arī privāto finansējumu, ar ko atbalsta ātrāku rīcību klimata politikas jomā;

14. ATGĀDINA par saikni starp klimatu un attīstību, kas jau izklāstīta ES Konsensā par attīstību; šajā sakarā ES un tās dalībvalstis vēl vairāk UZSVER, ka oglekļa cenas noteikšana un ar fosilo kurināmo saistīto subsīdiju reforma ir vieni no svarīgākajiem soļiem ceļā uz to, lai izveidotu un sekmētu vidi, kas finanšu plūsmas ļauj pieskaņot izvirzītajam kursam uz tādu attīstību, kas ir droša un ilgtspējīga, ar zemām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīga, un ka starptautiskajai zinātnei un tehnoloģijām, un sadarbībai enerģētikas jomā var būt svarīga nozīme tādu inovatīvu un ilgtspējīgu risinājumu nodrošināšanā, ar ko pievēršas globāla mēroga izaicinājumam, ko sevī ietver klimata pārmaiņas;
15. UZSVER būtisko lomu, kāda saistībā ar rīcību klimata politikas jomā ir nevalstiskajiem dalībniekiem; ATKĀRTOTI ATGĀDINA par ES apņemšanos vērsties pie attiecīgiem nevalstiskajiem dalībniekiem, tostarp pilsoniskās sabiedrības, privātā sektora un vietējām un reģionālām pašvaldībām; UZSVER nevalstisko dalībnieku izšķirošo lomu, kā tas atzīts Parīzes nolīgumā, balstoties uz globālo klimata rīcības programmu, un Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam, un Adisabebas rīcības programmā; tāpat UZSVER, cik būtiska ir Sendai ietvarprogramma katastrofu riska mazināšanai; ATZINĪGI VĒRTĒ vietējo un reģionālo pašvaldību Bonnas un Fidži apņemšanos īstenot Parīzes nolīgumu, kā arī saistības, ko finanšu iestādes uzņēmās nesen Parīzē notikušajā "Vienas planētas samitā", kurā arī privātais sektors ieņēma vadošu lomu saistībā ar finansējumu klimata pārmaiņu jomā, un SAGAIDA pilsoniskās sabiedrības, uzņēmumu un vietējo pārvaldes iestāžu iesaisti gaidāmajā Globālajā samitā par rīcību klimata politikas jomā, kas 2018. gada septembrī notiks Sanfrancisko;

Interesu pārstāvēšana, informēšana un ES vadošā loma

16. UZSVER, ka ir jāturpina pastiprināt politiskus informatīvos pasākumus un publisko diplomātiju – līdz pat augstākajiem oficiālajiem līmeņiem –, iesaistot dažādas politiskās kopienas un visu reģionālo un apakšreģionālo dalībnieku loku; UZSVER, ka ir būtiski, lai G20 valstu tautsaimniecības, kuras kopā rada aptuveni 80 % no pasaules gāzu emisijām, turpinātu rīkoties un uzņemtos vadošo lomu, jo īpaši, īstenojot G20 Hamburgas rīcības plānu par klimatu un enerģiju izaugsmei; APŅEMAS palielināt centienus ar mērķi nostiprināt jau esošās un meklēt jaunas alianses ar valstīm visos reģionos, lai mazinātu klimata pārmaiņas un būtu gatavībā pielāgoties pieaugošajai ietekmei un riskiem, kuri saistīti ar klimata pārmaiņām;
17. AR NEPACIETĪBU GAIDA ministru sanākumi par rīcību klimata politikas jomā, ko 2018. gadā Briselē kopīgi rīkos ES, Kanāda un Ķīna, lai vēlreiz apstiprinātu vadošo lomu un apņemšanos pilnībā īstenot Parīzes nolīgumu;
18. ATBALSTA stratēģiskās saziņas pastiprināšanu ar mērķi labāk plānot un veicināt ES vērienīgos mērķus un apņemšanos – vietējā līmenī un ar partnervalstīm, nevalstiskajiem dalībniekiem un plašsaziņas līdzekļiem – un radīt optimālus apstākļus progresa panākšanai sarunās par Parīzes nolīguma darba programmu un tās pabeigšanai, vienlaikus popularizējot ieguvumus, ko no ilgtspējīgas izaugsmes un zaļo darbvietu perspektīvas sniedz pāreja uz drošu un ilgtspējīgu nākotni ar zemām siltumnīcefekta gāzu emisijām;

Klimata politikas saskaņotība tirdzniecības, transporta un enerģētikas jomā

19. UZSVER, ka pieaug mijiedarbība starp klimata politiku un politiku, kas reglamentē starptautisko tirdzniecību un investīcijas, un UZSVER nepieciešamību divpusēji un daudzpusēji sadarboties, lai sekmētu tirdzniecības un klimata politikas savstarpējo atbalstu, tādējādi veicinot vajadzīgo pāreju uz drošu un ilgtspējīgu ekonomiku ar zemām emisijām, resursu ziņā efektīvu un pret klimata pārmaiņām noturīgu ekonomiku, tostarp novēršot ar tarifiem saistītus un nesaistītus šķēršļus tirdzniecībai un investīcijām atjaunojamo energoresursu enerģijā; ATGĀDINA savus 2017. gada 6. marta secinājumus par ES enerģētikas un klimata diplomātiju sinerģijas stiprināšanu; jo īpaši – enerģētikas diplomātijai ir izšķiroša nozīme procesā, kurā tiek sekmēta sistēmiska pāreja uz ilgtspējīgu energoresursu struktūru, kas veicina atjaunojamos energoresursus un energoefektivitātes pasākumus;

20. UZSVER, ka Starptautiskajai Jūrniecības organizācijai (SJO) jāveic steidzami un atbilstīgi papildu pasākumi, lai nodrošinātu, ka starptautiskā kuģniecība dod pienācīgu ieguldījumu cīņā pret klimata pārmaiņām, un 2018. gada aprīlī jāpanāk vienošanās par sākotnējo SJO siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanas stratēģiju; tas būtu jāpamato ar pienācīgu emisijas samazināšanas mērķi, kas atbilst Parīzes nolīguma mērķiem attiecībā uz temperatūru, tostarp jāizstrādā saraksts ar visiem kuģiem vienādi piemērojamiem iespējamiem īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumiem, kā tika nolemts ceļvedī, kas paredz izstrādāt visaptverošu SJO stratēģiju par kuģu radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanu; ATZINĪGI VĒRTĒ *Tony de Brum* deklarāciju, kas tika izdota saistībā ar "Vienas planētas samitu", un uzsver, ka, gatavojoties SJO Jūras vides aizsardzības komitejas 72. sesijai (*MEPC 72*), ir nepieciešami attiecīgi informatīvi pasākumi ar mērķi dot turpmākus politiskus stimulus, vienlaikus cenšoties panākt veiksmīgu *MEPC 72* iznākumu;
21. AICINA Starptautisko Civilās aviācijas organizāciju (*ICAO*) pieņemt stingrus noteikumus, ar kuriem nodrošina, ka efektīvi tiek īstenota Starptautiskās aviācijas radīto oglekļa emisiju izlīdzināšanas un samazināšanas shēma (*CORSIA*), par kuru vienošanās tika panākta *ICAO* asamblejā 2016. gadā, un nodrošināt, cik vien iespējams, plašu valstu līdzdalību, lai tādējādi sasniegtu mērķi – oglekļa ziņā neitrālu izaugsmi no 2020. gada (*CNG 2020*); pašlaik tas tiek papildināts ar citiem pasākumiem, piemēram, sasniegumiem gaisa satiksmes pārvaldībā, gaisa kuģu tehnoloģiju un ilgtspējīgu alternatīvu degvielu jomā; lai nodrošinātu tehnoloģiju attīstību un darbības uzlabojumus, kas vajadzīgi turpmāku emisijas samazinājumu panākšanai atbilstīgi Parīzes nolīguma mērķiem attiecībā uz temperatūru, svarīga nozīme būs nepārtrauktai pētniecības un inovācijas politikas attīstībai un programmu izstrādei;

Ceļš uz COP 24

22. ATZĪST progresu, ko Puses saistībā ar Parīzes nolīguma darba programmu panāca *COP 23* prezidentvalsts Fidži vadībā; TURKLĀT ATZĪST – lai nodrošinātu Parīzes nolīguma noteikumu efektīvu īstenošanu, būtiski ir visām Pusēm kopīgi noteikumi, jo īpaši attiecībā uz pārredzamības sistēmu; JOPROJĀM IR PĀRLIECINĀTA, ka saistībā ar visiem Parīzes nolīguma darba programmas elementiem līdzsvarotā veidā vēl ir jāgūst ievērojams progress, lai programmu varētu pabeigt *COP 24*;

23. AICINA kolektīvi, visaptveroši un saskaņoti izvērtēt progresu, kas panākts, īstenojot saskaņotos mērķus pielāgošanās un klimata pārmaiņu mazināšanas jomā atbilstīgi Parīzes nolīguma ilgtermiņa mērķiem attiecībā uz temperatūru; šajā sakarā GAIDA 2018. gada "Talanoa" dialogu, par ko paziņojusi *COP 23* prezidentvalsts Fidži un kas notiks visu 2018. gadu; ATKĀRTOTI APSTIPRINA ES un dalībvalstu apņemšanos pilnā mērā piedalīties minētajā dialogā un MUDINA visas Puses izmantot šo iespēju, lai novērtētu kolektīvos centienus saistībā ar progresu virzībā uz Parīzes nolīgumā paredzēto klimata pārmaiņu mazināšanas ilgtermiņa mērķu sasniegšanu un lai *COP 24* Talanoa dialoga politiskajā posmā, kurā galvenā uzmanība tiek vērsta uz kolektīvo rīcību un vērienīgākiem globālajiem mērķiem, gūtu NND sagatavošanai lietderīgu informāciju; *COP 24* būs arī iespēja izvērtēt visu Pušu centienus laikposmā pirms 2020. gada; UZSKATA, ka vērtīgs informācijas avots diskusijām šajā sakarā būs Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (*IPCC*) īpašais ziņojums par to, kādu ietekmi rada globāla temperatūras paaugstināšanās par 1,5 °C;
24. UZSVER – lai savlaicīgi īstenotu Parīzes nolīgumu un vienlaikus nodrošinātu pasaules ekonomikas vajadzīgo pāreju, būtiska ir ieinteresēto personu iesaiste visplašākajā mērā un dialogs starp starptautiskajiem partneriem; šajā sakarā NORĀDA, ka Talanoa dialogs ir viens no ES klimata diplomātijas galvenajiem tematiem 2018. gadā, kas ļaus ES un dalībvalstīm uzlabot savstarpējo sapratni un uzticēšanos, ar ko tiek veicināta ciešāka sadarbība ar partnervalstīm un plašākām ieinteresēto personu aprindām, un *COP 24* pabeigt Parīzes nolīguma darba programmu;
25. STINGRI ATBALSTA *UNFCCC* sekretariātu, kā arī Fidži un Poliju attiecīgi kā *COP 23* un *COP 24* prezidentvalstis, tām vadot globālo kopienas virzībā uz sekmīgu *COP 24*, un JOPROJĀM ir apņēmusies nodrošināt sekmīgu iznākumu Talanoa dialogā un pabeigt Parīzes nolīguma darba programmu un klimata rīcības programmu, kas ir būtiski elementi, kuru mērķis ir iesaistīt ES un visus starptautiskos partnerus ilgtspējīgos pasākumos cīņā pret klimata pārmaiņām.